

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: 19 lipca 2015

Nazwa handlowa:

CEMENTY

SEKCJA 1. Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikator produktu

Nazwa handlowa:

CEM I 42,5 R	Cement portlandzki EN 197-1
CEM I 52,5 R (ft)	Cement portlandzki EN 197-1
CEM II/A-LL 32,5 R	Cement portlandzki wapienny EN 197-1
CEM II/A-M(S-LL) 42,5 R	Cement portlandzki wieloskładnikowy EN 197-1
CEM II/B-S 32,5 R	Cement portlandzki żuźlowy EN 197-1
CEM II/B-S 52,5 R	Cement portlandzki żuźlowy EN 197-1
CEM III/A 42,5 R	Cement hutniczy EN 197-1
CEM III/A 32,5 N-LH	Cement hutniczy EN 197-1
CEM III/A 32,5 N-LH/HSR/NA	Cement hutniczy PN-B 19707

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania mieszaniny oraz zastosowania odradzone

Zalecane użycie: hydrauliczny środek wiążący do betonu i zapraw.

Cementy są stosowane w instalacjach przemysłowych do wytwarzania i formułowania spoiw hydraulicznych (prefabrykowana masa betonowa, gotowa zaprawa sucha, tynki, zaprawy, spoiny oraz prefabrykaty betonowe). Cementy i wytworzone z nich spoiwa hydrauliczne używane są zarówno przez użytkowników przemysłowych i profesjonalnych (pracownicy wykwalifikowani w budownictwie) jak i przez konsumentów prywatnych do wytwarzania materiałów budowlanych i elementów konstrukcyjnych. Zidentyfikowane zastosowania cementów i mieszanin zawierających cementy obejmują zarówno obróbkę materiałów suchych (proszek) jak i zmieszanych z wodą (zawiesiny, pasty).

Zgodnie z instrukcją ECHA R.12 (ECHA-2010-G-05), zidentyfikowane zastosowania można przypisać do kategorii procedur i deskryptorów zestawionych w poniższej tabeli.

Kategorie procesów		Wytwarzanie/ formułowanie	Profesjonalne/ przemysłowe zastosowania
		hydraulicznych spoiw i materiałów budowlanych	
PROC2	Stosowanie w zamkniętych procesach technologicznych ze sporadycznym, kontrolowanym narażeniem (np. podczas konserwacji, pobierania próbek i/lub zatrzymywania urządzeń)	X	X
PROC 3	Stosowanie w zamkniętych procesach wsadowych (synteza/wytwarzanie mieszaniny lub produktu)	X	X
PROC 5	Mieszanie we wsadowych procesach wytwarzania preparatów (mieszanin) lub wyrobów (kontakt wielokrotny i/lub znaczący)	X	X
PROC 7	Napylenie przemysłowe		X
PROC 8a	Przenoszenie substancji/mieszaniny (napędzanie/opróżnianie) z/do naczyń/dużych pojemników w instalacjach/obiektach nieprzewidywanych do tego celu		X
PROC 8b	Przenoszenie substancji/mieszaniny (napędzanie/opróżnianie) z/do naczyń/dużych pojemników w instalacjach/obiektach przewidzianych do tego celu.	X	X
PROC 9	Przenoszenie substancji lub preparatu (mieszaniny) do małych pojemników (przeznaczoną do tego celu linią do napełniania wraz z ważeniem)	X	X
PROC 10	Nakładanie pędzlem lub wałkiem		X
PROC 11	Napylenie nieprzemysłowe		X
PROC 13	Obróbka wyrobów przemysłowych poprzez zamaczanie (zanurzanie) lub zalewanie (formowanie z użyciem matryc)		X
PROC 14	Wytwarzanie preparatów (mieszanin) lub wyrobów poprzez tabletkowanie, prasowanie, wyciskanie, granulowanie	X	X
PROC 19	Ręczne mieszanie, podczas którego dochodzi do bliskiego kontaktu z substancją. Dostępne są jedynie środki ochrony osobistej		X

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: **19 lipca 2015**

Nazwa handlowa:

CEMENTY

PROC 22	Potencjalnie zamknięte operacje przetwarzania z minerałami/metalami w podwyższonej temperaturze. Warunki przemysłowe		X
PROC 26	Manipulowanie stałymi materiałami nieorganicznymi w temperaturze otoczenia	X	X

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Producent: CEMEX Ost Zement GmbH
Frankfurter Chausse
15562 Rudersdorf
telefon +49/336 38 54537
faks +49/336 38 54 588

Dystrybutor: CEMEX Polska Sp. z o.o.
Al. Jerozolimskie 212A
02-486 Warszawa
Tel. 34 32 10 500

Email osoby odpowiedzialnej za opracowanie karty charakterystyki:
its_uslugi@wp.pl

1.4. Numer telefonu alarmowego

Cemex Polska Sp. z o.o., Doradztwo Techniczne – Polska	34 321 0113 (w godz. 9-16)
Straż pożarna	998
Pogotowie ratunkowe	999
Ogólnopolski numer alarmowy	112

SEKCJA 2. Identyfikacja zagrożeń

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny (zgodnie z Rozporządzeniem (WE) 1272/2008)

Piktogram	
Hasło:	Niebezpieczeństwo
Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:	H315: Działa drażniąco na skórę. H318: Powoduje poważne uszkodzenie oczu H335: Działa drażniąco na drogi oddechowe.

Klasyfikacja mieszaniny została dokonana na podstawie informacji o zawartości składników niebezpiecznych oraz właściwościach fizycznych i chemicznych preparatu. Klasyfikacja jest zgodna z przepisami UE, została uzupełniona o dane z literatury fachowej.

Pył cementowy może drażnić drogi oddechowe. Jeśli cement zetknie się z wodą lub ulegnie zawilgoceniu, powstaje roztwór wysoko zasadowy. Dłuższy kontakt skóry z mieszaniną cement/woda (zaprawa, beton itd.) prowadzi, wskutek alkaliczności, do rozkładu tłuszczu, a w następstwie - do podrażnienia lub uszkodzenia skóry. W celu zmniejszenia podrażnienia skóry zaleca się zastosowanie kremu ochronnego.

W wyniku dodatku środków redukujących, produkt zawiera poniżej 2 ppm (w odniesieniu do całkowitej suchej masy cementu) związków chromu (VI), które mogą wywoływać efekt uczulający. Warunkiem skutecznej trwałości niskiej zawartości związków chromu(VI) jest przestrzeganie terminu ważności i odpowiednich warunków składowania.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: 19 lipca 2015

Nazwa handlowa:

CEMENTY

2.2 Elementy oznakowania

2.2.1. Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) 1272/2008

Piktogram	
Hasło:	Niebezpieczeństwo
Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:	H315: Działa drażniąco na skórę. H318: Powoduje poważne uszkodzenie oczu H335: Działa drażniąco na drogi oddechowe

Zwroty wskazujące środki ostrożności

P102 Przechowywać poza zasięgiem dzieci.

Zapobieganie:

P280 Należy stosować rękawice ochronne, odzież ochronną, osłonę oczu.

P261 Unikać wdychania pyłu

Reagowanie

P305+P351+P338+P310 W RAZIE KONTAKTU Z OZCZAMI: przez kilka minut ostrożnie płukać wodą. W razie noszenia soczewek kontaktowych należy je wyjąć, jeśli to możliwe. Dalej płukać. Natychmiast należy się skontaktować z CENTRUM INFORMACJI O ZATRUCIACH lub z lekarzem.

P302+P352 W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: myć mydłem z dużą ilością wody.

P304+P340+P312 W PRZYPADKU ZAINHALOWANIA: Osobę wyprowadzić na świeże powietrze i zapewnić spokój w pozycji ułatwiającej oddychanie. W razie złego samopoczucia skontaktować się z CENTRUM INFORMACJI O ZATRUCIACH lub z lekarzem.

Usuwanie

P501 Zawartość (pojemnik) dostarczyć do spalarni przemysłowej.

Informacje uzupełniające

Kontakt z mokrym cementem, świeżym betonem lub zaprawą może powodować podrażnienia skóry, zapalenia skóry lub jej oparzenia. Może powodować uszkodzenia produktów wykonanych z aluminium lub innych metali nieszlachetnych.

Inne napisy

Zawiera cement o niskiej zawartości chromu (VI) < 2 ppm. Z wilgocią tworzy związek o silnych właściwościach alkalicznych, dlatego należy chronić oczy i skórę. W przypadku kontaktu ze skórą dokładnie opłukać wodą. Przy kontakcie z oczami dodatkowo skontaktować się z lekarzem.

2.3 Inne zagrożenia

Mieszanina **nie spełnia** kryteriów PBT lub vPvB.

SEKCJA 3. Skład/informacja o składnikach

3.2 Mieszanina

Charakterystyka chemiczna: mieszanina zawierająca klinkier cementu portlandzkiego. Pozostałe składniki nie wpływają na klasyfikację mieszaniny i nie są to substancje z listy SVHC.

Składnik/ nr rejestracyjny	nr CAS nr WE	% mas.	Klasyfikacja składnika#)
Klinkier cementu portlandzkiego brak obowiązku (p.15.1)	65997-15-1 266-043-4	0 - 100	Skin Irrit. 2 H315, Skin Sens. 1 H317*, Eye Dam. 1 H318, STOT SE 3 H335

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: **19 lipca 2015**

Nazwa handlowa:

CEMENTY

Pyły z produkcji cementu portlandzkiego 01-2119486767-17-xxxx	68475-76-3 270-659-9	0 – 5	Skin Irrit. 2 H315, Skin Sens. 1 H317*, Eye Dam. 1 H318, STOT SE 3 H335
--	-------------------------	-------	---

- znaczenie symboli i zwrotów rodzaju zagrożenia zestawiono w punkcie 16.

* - nie dotyczy cementu o niskiej zawartości chromu (VI) < 2 ppm.

SEKCJA 4. Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

- Ogólne:** osoby udzielające pierwszej pomocy nie muszą być wyposażone w sprzęt ochrony osobistej, powinny jednak unikać kontaktu z wilgotnym cementem. W przypadku narażenia, zdjąć zanieczyszczone, nasączone ubranie. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek wątpliwości lub niepokojących objawów skontaktować się z lekarzem. Nigdy nie podawać niczego doustnie osobom nieprzytomnym.
- Kontakt z oczami:** nie trzeć oczu, gdyż możliwe jest dodatkowe uszkodzenie rogówki. Natychmiast usunąć soczewki kontaktowe, płukać oczy dużą ilością wody przy otwartej powiece przez co najmniej 20 minut, aby usunąć wszystkie cząstki stałe. Używać w miarę możliwości roztworu izotonicznego (0,9% roztwór NaCl). Ponieważ produkt może spowodować poważne uszkodzenie oczu należy natychmiast skonsultować się z lekarzem.
- Kontakt ze skórą:** zdjąć całą zanieczyszczoną/przemoczoną odzież, buty, zegarek itp. i oczyścić przed ponownym założeniem. Suchy cement najpierw dokładnie strzepnąć, a następnie skórę zmyć dużą ilością wody z mydłem, obficie spłukać. Wilgotny cement należy spłukać dużą ilością wody. Uprać odzież przed ponownym założeniem. Jeżeli wystąpiło jakiegokolwiek podrażnienie, skontaktować się z lekarzem.
- Wdychanie:** wynieść/wyprowadzić poszkodowanego z miejsca narażenia na świeże powietrze, zapewnić spokój, okryć kocem. Pył z krtani oraz dróg nosowych powinien usunąć się samoczynnie. Jeżeli wystąpią jakiegokolwiek niepokojące objawy (np. trudności w oddychaniu, kaszel, świszczący oddech, senność, zawroty głowy) wezwać lekarza. Jeżeli poszkodowany jest nieprzytomny, do czasu wezwania lekarza ułożyć go w pozycji bezpiecznej.
- Połknięcie:** nie prowokować wymiotów, ponieważ istnieje ryzyko zachłyśnięcia się i przedostania się treści żołądka do płuc. Przepłukać jamę ustną dużą ilością wody, nie połykać. Następnie podać dużą ilość wody do wypicia. Natychmiast wezwać lekarza i pokazać mu opakowanie lub etykietę.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

- Kontakt z oczami:** możliwy ból i zaczerwienienie. Kontakt oczu z cementem (suchym lub wilgotnym) może powodować poważne lub nawet trwałe uszkodzenia oczu.
- Kontakt ze skórą:** możliwe podrażnienie i zaczerwienienie w miejscu kontaktu z produktem (skutek pocenia się lub wilgoci). Kontakt cementu z wilgotną skórą może wywołać podrażnienia skóry, zapalenie skóry lub jej poważne uszkodzenia.
- Wdychanie:** możliwe podrażnienie gardła i uczucie ciężkości w piersiach. Powtarzające się narażenie na większe ilości pyłu cementowego przez dłuższy okres czasu, zwiększa ryzyko zachorowania na choroby płuc.
- Środowisko:** przy normalnym użytkowaniu cement nie stanowi zagrożenia dla środowiska.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Lekarz powinien otrzymać niniejszą kartę charakterystyki. W miejscu pracy powinny być zainstalowane fontanny do płukania oczu.

SEKCJA 5. Postępowanie w przypadku pożaru

Ogłosić alarm przeciwpożarowy, wezwać jednostki Straży Pożarnej.

5.1. Środki gaśnicze

Zalecane środki gaśnicze

Dostosować do pożaru otoczenia, np. piana, proszki gaśnicze, rozproszone strumienie wody. Zbiorniki narażone na działanie wysokiej temperatury lub ognia chłodzić wodą z bezpiecznej odległości, jeżeli jest to możliwe usunąć je z miejsca zagrożenia.

Zabronione środki gaśnicze

Nie dotyczy.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: **19 lipca 2015**

Nazwa handlowa:

CEMENTY

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną Niebezpieczne produkty rozkładu

Cement nie jest substancją wybuchową ani palną i nie przyspiesza palenia się innych materiałów.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Nie są wymagane szczególne środki, gdyż cement nie powoduje zagrożenia pożarowego. W przypadku pożaru należy jednak nakładać gazoszczelną odzież ochronną oraz aparaty oddechowe niezależne od powietrza z otoczenia. Z obszaru zagrożenia usunąć wszystkie osoby, które nie uczestniczą w akcji gaśniczej. Pary rozpraszają za pomocą pyłu wodnego. Powierzchnie narażone na działanie ognia chłodzić rozpylając wodę. Ograniczyć rozlewanie się wody gaśniczej po terenie. Zadbać, aby woda z akcji gaśniczej nie dostawała się do kanałów ściekowych, ani do ujęć wody.

SEKCJA 6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Unikać wdychania pyłu, kontaktu ze skórą, oczami i ubraniem. Unikać wytwarzania pyłu. Należy przestrzegać ogólnych zasad bezpieczeństwa (p. 7). Zakładać ubranie ochronne (zgodnie z p. 8). Osoby przypadkowe i/lub nieposiadające odzieży ochronnej ewakuować z miejsca narażenia.

Ratownicy – nie są wymagane plany awaryjne. Przy silnym zapyleniu należy stosować ochronę dróg oddechowych.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Zabezpieczyć studzienki ściekowe. Nie dopuścić do wprowadzenia mieszaniny do miejscowego systemu wodno-kanalizacyjnego oraz do wód powierzchniowych i gruntowych. Jeżeli produkt przedostanie się do kanalizacji, zbiorników wodnych lub gleby, zawiadomić odpowiednie służby ratunkowe i władze lokalne.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Suchy cement zebrać mechanicznie do oznakowanego, zamykanego pojemnika i przekazać uprawnionemu odbiorcy odpadów do dalszej utylizacji – możliwe jest jego późniejsze wykorzystanie. Nie zmiatać suchymi szczotkami – unikać wzbijania pyłu. Do czyszczenia używać w miarę możliwości metod suchych, np. zasysania podciśnieniowego (sprzęt przenośny z efektywnymi filtrami (filtry EPA i HEPA, EN 1822-1:2009) lub podobne techniki), nie powodującego pylenia. Nigdy nie stosować sprężonego powietrza do czyszczenia.

Jeżeli podczas suchego czyszczenia dojdzie do pylenia, należy koniecznie stosować indywidualny sprzęt ochronny. Unikać wdychania pyłu, kontaktu ze skórą, oczami i ubraniem. Mokry cement - poczekać na stwardnienie, zebrać do oznakowanego zamykanego pojemnika i przekazać do dalszej utylizacji. Pomieszczenie dokładnie przewietrzyć.

6.4 Odniesienia do innych sekcji

Sprawdzić informacje w Sekcji 7, w zakresie środków ostrożności dotyczących bezpiecznego postępowania.

Sprawdzić informacje w Sekcji 8, w zakresie środków ochrony indywidualnej.

Sprawdzić informacje w Sekcji 13, w zakresie metod unieszkodliwiania odpadów.

SEKCJA 7. Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Stosować środki higieny i bezpieczeństwa jak przy pracy z chemikaliami. Stosować się do zaleceń zawartych na etykiecie opakowania i w karcie technicznej. Zastosować odpowiednią wentylację ogólną pomieszczenia lub miejscową przy stanowisku pracy. Podczas pracy nie jeść, nie pić i nie palić. Unikać kontaktu preparatu ze skórą i oczami. Stosować profilaktyczną ochronę skóry kremem ochronnym do skóry. Myć ręce przed przerwami i po zakończonej pracy. Zanieczyszczoną odzież zdjąć i uprać przed ponownym założeniem. Unikać wzbijania pyłu. Nie zgniatać gwałtownie pustych opakowań. Zaprawę przygotowywać bez wzbijania pyłów, suchy cement dodawać ostrożnie do wody. Podczas stosowania nie kłękać na świeżej zaprawie (betonie) i unikać kontaktu ze skórą – stosować odzież ochronną. Noszenie worków z cementem może spowodować podrażnienie skóry.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Produkt przechowywać w oryginalnych, szczelnie zamkniętych pojemnikach, w suchym, chłodnym i dobrze wentylowanym miejscu. Chronić przed wilgocią. Stosować się do wskazówek umieszczonych na etykiecie.

Cement należy składować w suchym otoczeniu (z minimalizacją wewnętrznej kondensacji), chronionym przed wodą, czystym i chronionym przed zanieczyszczeniami. W miejscach składowania cementu, jak silosy nie należy przebywać bez odpowiednich środków bezpieczeństwa, ponieważ istnieje w nich niebezpieczeństwo zasypania i uduszenia. W takich zamkniętych przestrzeniach cement może przylegać do ścian i może nieoczekiwanie się obsunąć.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: 19 lipca 2015

Nazwa handlowa:

CEMENTY

Nie stosować pojemników aluminiowych, gdyż istnieje konflikt materiału.

7.3 Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Brak odnośnych informacji

7.3 Kontrola zawartości chromu VI rozpuszczalnego w wodzie

W przypadku cementów zawierających reduktory zawartości chromianów (patrz sekcja 15) należy pamiętać, że z upływem czasu zmniejsza się skuteczność środka redukującego. Zapoznać się z instrukcją dotyczącą przechowywania cementów o niskiej zawartości chromu(VI). W wyniku dodatku środków redukujących, produkt zawiera poniżej 2 ppm (w odniesieniu do całkowitej suchej masy cementu) związków chromu (VI), które mogą wywoływać efekt uczulający. Na workach z cementem lub dokumentach dostawczych podane są informacje o okresie skuteczności. W tym czasie zawartość rozpuszczalnego w wodzie chromu (VI) utrzymuje się poniżej 0,0002% (zgodnie z EN 196-10). Warunkiem skutecznej trwałości niskiej zawartości związków chromu(VI) jest przestrzeganie terminu ważności i odpowiednich warunków składowania. W razie niewłaściwego składowania (dostęp wilgoci) lub przekroczeniu terminu przydatności, zawarty w cemencie reduktor chromianów może stracić swą skuteczność. Nie można wówczas wykluczyć uwrażliwiającego działania cementu w razie kontaktu ze skórą

SEKCJA 8. Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1 Parametry dotyczące kontroli

Najwyższe dopuszczalne stężenia substancji w środowisku pracy (najwyższe dopuszczalne stężenie w mg/m³ w zależności od czasu narażenia w ciągu zmiany roboczej: **NDS** - najwyższe dopuszczalne stężenie, **NDSch** - najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe, **NDSP** - najwyższe dopuszczalne stężenie pułapowe).

Składnik	nr CAS	nr WE	NDS	NDSch	NDSP
			[mg/m ³]		
Pyły cementów portlandzkiego i hutniczego: - pył całkowity ¹ - pył respirabilny ²	65997-15-1	266-043-4	6 2	-	-
Cement portlandzki	65997-15-1	266-043-4	5	2	-
Chromiany (VI) i dichromiany (VI) (chromiany)	[-]	[-]	0,1	0,3	-

¹ Pył całkowity - zbiór wszystkich cząstek otoczonych powietrzem w określonej objętości powietrza.

² Pył respirabilny - zbiór cząstek przechodzących przez selektor wstępny o charakterystyce przepuszczalności według wymiarów cząstek opisanej logarytmiczno-normalną funkcją prawdopodobieństwa ze średnią wartością średnicy aerodynamicznej 3,5 +/- 0,3 µm i z geometrycznym odchyleniem standardowym 1,5 +/- 0,1 µm.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wykazu prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet (Dz.U. nr 114 z 1996 roku poz.545, z późniejszymi zmianami) kobietom w ciąży i w okresie karmienia są wzbronione prace w narażeniu na rozpuszczalniki organiczne, jeżeli ich stężenia w środowisku pracy przekraczają wartości 1/3 najwyższych dopuszczalnych stężeń.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. nr 217, poz. 1833 z 2002 r, z późniejszymi zmianami).

Zalecane procedury monitoringu:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 73, poz. 645).

PN-89/Z-01001/06 Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy.

PN-89/Z-04008/07 Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników.

PN-EN-689: 2002. Powietrze na stanowiskach pracy – wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategią pomiarowa

PN-79/Z-04126/01 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości chromu i jego związków. Oznaczanie chromu i jego związków na stanowiskach pracy metoda absorpcyjnej spektrometrii atomowej

PN-87/Z-04126/02 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości chromu i jego związków. Oznaczanie chromu sześciowartościowego na stanowiskach pracy metoda kolorymetryczną z kwaśną ekstrakcją próbki.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: **19 lipca 2015**

Nazwa handlowa:

CEMENTY

PN-87/Z-04126/03 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości chromu i jego związków. Oznaczanie chromu sześciowartościowego na stanowiskach pracy metodą kolorymetryczną z alkaliczną ekstrakcją próbki.

8.2 Kontrola narażenia

8.2.1 Stosowne techniczne środki kontroli

Zapewnić odpowiednią wentylację w pomieszczeniach zamkniętych. W przypadku, gdy wentylacja nie jest wystarczająca należy stosować odpowiednią ochronę dróg oddechowych. Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie. W miejscu pracy należy zadbać o miejsce do umycia ciała (prysznic bezpieczeństwa) oraz do płukania oczu (fontanny do płukania oczu).

Przedsiębiorstwa mogą stosować techniczne środki kontroli lub indywidualne środki ochrony, odpowiednio dla każdego zdefiniowanego zastosowania (sekcja 1.2).

Tabela. Techniczne środki kontroli narażenia.

zastosowanie	proces	ekspozycja	urządzenia techniczne	efektywność
przemysłowa produkcja/formułowanie spoiw hydraulicznych i materiałów budowlanych	2, 3	Czasokres narażenia: do 480 min na zmianę, 5 zmian w tygodniu	nie wymagane	-
	14, 26		a) niewymagane b) lokalna wentylacja wyciągowa	- 78%
	5, 8b, 9		a) ogólna wentylacja wyciągowa b) lokalna wentylacja wyciągowa	17% 78%
przemysłowe stosowanie suchych hydraulicznych spoiw i materiałów budowlanych (wewnątrz i/lub na zewnątrz)	2		nie wymagane	-
	14, 22, 26		a) niewymagane b) lokalna wentylacja wyciągowa	- 78%
	5, 8b, 9		a) ogólna wentylacja wyciągowa b) lokalna wentylacja wyciągowa	17% 78%
przemysłowe stosowanie wilgotnych zawiesin z hydraulicznych spoiw i materiałów budowlanych (wewnątrz i/lub na zewnątrz)	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		nie wymagane	-
	7		a) niewymagane b) lokalna wentylacja wyciągowa	- 78%
profesjonalne stosowanie suchych hydraulicznych spoiw i materiałów budowlanych (wewnątrz i/lub na zewnątrz)	2		nie wymagane	-
	9, 26		a) niewymagane b) lokalna wentylacja wyciągowa	- 72%
	5, 8a, 8b, 14	a) niewymagane b) lokalna wentylacja wyciągowa	- 87%	
	19	praca wyłącznie w dobrze wietrzonych pomieszczeniach lub na zewnątrz (wentylacja wyciągowa nie jest wymagana)	50%	
Profesjonalne stosowanie wilgotnych zawiesin z hydraulicznych spoiw i materiałów budowlanych (wewnątrz i/lub na zewnątrz)	11	a) niewymagane b) lokalna wentylacja wyciągowa	- 72%	
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19	Niewymagane	-	

8.2.2 Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny

Zgodnie z Dyrektywą 89/686/EWG (wraz z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. 2005 nr 259 poz. 2173 wraz z późniejszymi zmianami).

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: **19 lipca 2015**

Nazwa handlowa:

CEMENTY

Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji oraz czynności wykonywanych przez pracownika, a także z uwzględnieniem zaleceń podanych przez producenta. W sytuacji awaryjnej, jeżeli stężenie substancji na stanowisku pracy nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony.

- Ogólne:** podczas pracy nie należy jeść, pić ani palić tytoniu. Przed przerwami i po zakończeniu pracy należy umyć ręce. Należy unikać kontaktu cementu z oczami i skórą. Po pracy z cementem robotnicy powinni się umyć lub wziąć prysznic i użyć środków pielęgnacji skóry. Zanieczyszczoną odzież, buty należy poddać czyszczeniu przed ponownym użyciem. Wybór sprzętu ochronnego zależy od natężenia narażenia na produkt.
- Układu oddechowego:** w razie przekroczenia granicznych wartości ekspozycji (np. przy otwartym manipulowaniu produktami proszkowymi) należy stosować właściwą maskę przeciwpyłową (np. zgodnie z EN 149, EN 140, EN 14387, EN 1827). Z reguły stosowane są półmaski typu FFP1 lub FFP2 filtrujące pył (wskazówki zawarte są w poniższej tabeli). Młodzież może być zatrudniana do pracy z produktem, jeżeli nie jest przekroczone NDS.
- Rąk:** stosować rękawice ochronne. Materiał rękawic powinien być nieprzepuszczalny i odporny na działanie alkaliów. Polecany materiał rękawic: kauczuk nitylowy na bawełnie. Od producenta rękawic należy uzyskać informacje na temat dokładnego dopuszczalnego czasu kontaktu rękawic z produktem i go przestrzegać. Rękawice skórzane nie nadają się, ze względu na przepuszczalność wody i możliwość wydzielania chromianów(VI).
- Oczu:** stosować szczelnie przylegające okulary ochronne typu gogle lub ochronę twarzy, zgodnie z EN 166.
- Skóry:** stosować odzież ochronną (fartuch, kombinezon z długim rękawem) oraz dobrze przylegające obuwie ochronne.

Tabela. Indywidualne środki ochrony dróg oddechowych.

zastosowanie	proces	ekspozycja	rodzaj ochrony dróg oddechowych	efektywność ochrony (APF)
przemysłowa produkcja/formułowanie spoiw hydraulicznych i materiałów budowlanych	2, 3	Czasokres narażenia: do 480 min na zmianę, 5 zmian w tygodniu	nie wymagana	-
	14, 26		a) maska P1 (FF, FM) b) niewymagana	APF=4 -
	5, 8b, 9		a) maska P2 (FF, FM) b) maska P1 (FF, FM)	APF=10 APF=4
przemysłowe stosowanie suchych hydraulicznych spoiw i materiałów budowlanych (wewnątrz i/lub na zewnątrz)	2		nie wymagana	-
	14, 22, 26		a) maska P1 (FF, FM) b) niewymagana	APF=4 -
	5, 8b, 9		a) maska P2 (FF, FM) b) maska P1 (FF, FM)	APF=10 APF=4
przemysłowe stosowanie wilgotnych zawieszin z hydraulicznych spoiw i materiałów budowlanych (wewnątrz i/lub na zewnątrz)	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		nie wymagana	-
	7		a) maska P1 (FF, FM) b) niewymagana	APF=4 -
profesjonalne stosowanie suchych hydraulicznych spoiw i materiałów budowlanych (wewnątrz i/lub na zewnątrz)	2		maska P1 (FF, FM)	APF=4
	9, 26		a) maska P2 (FF, FM) b) maska P1 (FF, FM)	APF=10 APF=4
	5, 8a, 8b, 14	a) maska P3 (FF, FM) b) maska P1 (FF, FM)	APF=20 APF=4	
Profesjonalne stosowanie wilgotnych zawieszin z hydraulicznych spoiw i materiałów budowlanych (wewnątrz i/lub na zewnątrz)	19	maska P2 (FF, FM)	APF=10	
	11	a) maska P1 (FF, FM) b) niewymagana	APF=4 -	
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19	Niewymagana	-	

8.2.3 Kontrola narażenia środowiska

Powietrze: dotrzymanie wartości granicznych emisji pyłu zgodnie z Instrukcją techniczną ochrony powietrza.

Woda: cement nie może dostać się do wód podziemnych ani do systemu usuwania ścieków. Ekspozycja może doprowadzić do wzrostu wartości pH. Przy wartości pH powyżej 9 mogą wystąpić efekty ekotoksykologiczne. Woda wprowadzana do ścieków lub spływająca do wód powierzchniowych nie może doprowadzać do takich zmian wartości pH. Należy stosować się do przepisów dotyczących ścieków i wód podziemnych.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: **19 lipca 2015**

Nazwa handlowa:

CEMENTY

Gleba: należy przestrzegać przepisów ochrony gleb. Nie ma konieczności przeprowadzania specjalnych kontroli..

Sekcja 9. Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Postać fizyczna

Stan skupienia: proszek
Barwa: szary lub biały
Zapach: bezwonny

pH 11 – 13,5 (stosunek wody do ciała stałego 1:2, w 20 °C)

Charakterystyczne temperatury

Topnienia: >1250°C
Wrzenia: nie dotyczy
Punkt zapłonu: nie dotyczy
Samozapłonu: produkt nie jest samozapalny.

Granice wybuchowości

Produkt nie jest wybuchowy.
Górna: nie dotyczy.
Dolna: nie dotyczy.

Gęstość 2,75 – 3,20 kg/m³ (w 20 °C)

Gęstość nasypowa: 900 – 1500 kg/m³

Rozpuszczalność

W wodzie: niewielka 0,1 – 1,5 g/l (w 20°C)

9.2 Inne informacje

Brak dalszych odnośnych danych

Sekcja 10. Stabilność i reaktywność

10.1 Reaktywność

Cement jest materiałem hydraulicznym. W kontakcie z wodą ma miejsce zamierzona reakcja. Cement twardnieje przy tym, tworząc stałą masę, która nie reaguje z otoczeniem.

10.2 Stabilność chemiczna

Cement jest stabilny, jeśli jest właściwie przechowywany w stanie suchym (sekcja 7) wykazuje zgodność z większością materiałów budowlanych.

Należy unikać kontaktu z materiałami niezgodnymi. Wilgotny cement posiada charakter alkaliczny i niezgodny z kwasami, solami amonowymi, aluminium i innymi metalami nieszlachetnymi. Cement rozpuszcza się w kwasie fluorowodorowym wytwarzając gaz korozyjny – tetrafluorek krzemu.

Cement tworzy z wodą krzemiany i wodorotlenek wapniowy.

Krzemiany wapniowe cementu mogą reagować z mocnymi utleniaczami, jak fluor, BF₃, ClF₃, MnF₃, OF₂.

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

W prawidłowych warunkach magazynowania nie występują

10.4 Warunki, których należy unikać

Wilgoć podczas składowania może prowadzić do tworzenia się grudek i utraty jakości produktu.

10.5 Materiały niezgodne

Kwasy, sole amonowe, aluminium lub inne metale nieszlachetne. Niekontrolowane dodawanie sproszkowanego aluminium do mokrego cementu powoduje wydzielanie się wodoru.

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: 19 lipca 2015

Nazwa handlowa:

CEMENTY

Brak, przy odpowiednim przechowywaniu i postępowaniu. W przypadku pożaru – produkt niepalny, nie rozpada się na niebezpieczne składniki.

Sekcja 11. Informacje toksykologiczne

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

11.1.1 Substancje

Nie dotyczy

11.1.2 Mieszaniny

Skutki zdrowotne narażenia ostrego

Wdychanie: może prowadzić do podrażnienia dróg oddechowych (krtań, gardło, płuca). Może prowadzić do zakłócenia funkcji oddechowych.

Kontakt ze skórą: może powodować lekkie podrażnienie i zaczerwienienie.

Kontakt z oczami: podrażnienie oczu (np. zapalenie spojówek lub brzegu powiek), w skrajnych przypadkach poważne uszkodzenie oczu i utrata wzroku.

Połknięcie: brak

Skutki zdrowotne narażenia miejscowego

Wdychanie: może prowadzić do podrażnienia dróg oddechowych (krtań, gardło, płuca).

Kontakt ze skórą: cement działa drażniąco na skórę i śluzówki. Suchy cement w kontakcie z wilgotną skórą lub skóra w kontakcie z wilgotnym lub mokrym cementem może prowadzić do podrażnienia lub różnych zapalnych reakcji skóry, np. zaczerwienienie lub pękanie. Stały kontakt w połączeniu z mechanicznym tarcieniem może prowadzić do poważnych uszkodzeń skóry.

Kontakt z oczami: podrażnienie oczu (np. zapalenie spojówek lub brzegu powiek), w skrajnych przypadkach poważne uszkodzenie oczu i utrata wzroku.

Połknięcie: brak

Działanie uczulające: U osób ze skłonnościami do alergii, po kontakcie z wilgotnym cementem mogą powstać wypryski na skórze.

Mutagenność: Brak działania mutagennego.

Działanie rakotwórcze: Brak działania rakotwórczego.

Teratogenność: Bez uszkodzenia płodu.

Szkodliwy wpływ na reprodukcję

Nie jest uważany za czynnik toksyczny dla układu rozrodczego

Cementy (normalne) i klinkier cementu portlandzkiego mają takie same własności toksykologiczne i ekotoksykologiczne.

Wpływ ekspozycji na zdrowie

Cement może spowodować pogorszenie stanu w istniejących schorzeniach skóry, oczu i dróg oddechowych, na przykład przy rozedmie płuc lub astmie.

Sekcja 12. Informacje ekologiczne

Nie dopuścić do przedostania się preparatu do systemu kanalizacyjnego, wód powierzchniowych lub gleby.

12.1 Toksyczność

Cement nie jest uważany za szkodliwy dla środowiska. Badanie ekotoksykologiczne z cementem portlandzkim na *daphnia magna* i *selenastrum coli* wykazały nieznaczny efekt toksykologiczny. W związku z tym nie można było ustalić wartości LC50 i EC50. Nie stwierdzono także toksycznego oddziaływania na osad. Wprowadzenie większych ilości cementu do wody może jednak doprowadzić do podwyższenia wartości pH i w związku z tym, w szczególnych warunkach może on być toksyczny dla życia wodnego.

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu

Nie dotyczy; cement jest mineralnym materiałem nieorganicznym. Po stwardnieniu resztek nie przedstawia ryzyka toksyczności.

12.3 Zdolność do bioakumulacji

Nie dotyczy; cement jest mineralnym materiałem nieorganicznym. Po stwardnieniu resztek nie przedstawia ryzyka toksyczności.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: **19 lipca 2015**

Nazwa handlowa:

CEMENTY

12.4 Mobilność w glebie

Nie dotyczy; cement jest mineralnym materiałem nieorganicznym. Po stwardnieniu resztek nie przedstawia ryzyka toksyczności.

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Nie dotyczy; cement jest mineralnym materiałem nieorganicznym. Po stwardnieniu resztek nie przedstawia ryzyka toksyczności. Mieszanka **nie spełnia** kryteriów PBT lub vPvB.

12.6 Inne szkodliwe skutki działania

Brak dalszych dostępnych informacji.

Sekcja 13. Postępowanie z odpadami

13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

Zalecenia dotyczące mieszanki:

Tworzenie odpadów powinno być unikane lub ograniczane do minimum, jeśli jest to możliwe.

Metody unieszkodliwiania odpadów

Pozostałości produktu w opakowaniu należy starannie usunąć. Cement jest mineralnym materiałem nieorganicznym. Po stwardnieniu, resztki nie stanowią zagrożenia.

Kod odpadu:

10 13 14	Odpady betonowe i szlam betonowy
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów

Zalecenia dotyczące zużytych opakowań:

Kod odpadu dla nieoczyszczonych opakowań:

15 01	Odpady opakowaniowe (włącznie z selektywnie gromadzonymi komunalnymi odpadami opakowaniowymi)
15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone

Postępowanie z opakowaniem:

Nie usuwać razem z odpadami gospodarczymi. Dokładnie opróżnione opakowania należy przekazać do uprawnionego odbiorcy odpadów. W miarę możliwości, odpady opakowaniowe należy poddawać recyklingowi. Usuwać produkt i jego opakowanie w sposób bezpieczny. Należy zachować ostrożność podczas operowania opróżnionymi pojemnikami, które nie zostały wyczyszczone lub wypłukane od wewnątrz.

Należy przestrzegać przepisów:

ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. nr 62 z 2001 r., poz. 628 – tekst ujednolicony)
ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. nr 63 z 2001 r., poz. 638 – tekst ujednolicony)

Klasyfikacja odpadów - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2001 nr 112, poz. 1206)

Sekcja 14. Informacje dotyczące transportu

Klasyfikacja i oznakowanie

Mieszanka nie podlega przepisom dotyczącym transportu towarów niebezpiecznych RID i ADR.

14.1 Numer UN (numer OZ):

nie dotyczy

14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN:

nie dotyczy

14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie:

brak

14.4 Grupa pakowania:

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: **19 lipca 2015**

Nazwa handlowa:

CEMENTY

brak

14.5 Zagrożenia dla środowiska:

brak

14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników:

Brak dalszych dostępnych informacji

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC:

Nie dotyczy.

Sekcja 15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

- Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 453/2010, z dnia 20 maja 2010, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (rozporządzenia GHS).
- Rozporządzenie (WE) Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie REACH, Art. 31, załącznik II.
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. 2011, nr 63, poz. 322, zmiany: Dz. U. 2012, nr 0, poz. 908)
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. 2013 poz. 888)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. 2005 nr 11 poz. 86, zmiany: Dz. U. 2008 Nr 203 poz. 1275).
- Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin (Dz.U. 2015 poz. 450).
- Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 19 września 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie kategorii substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych, których opakowania wyposaża się w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz.U. 2014 poz. 1604).
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2012 poz. 124).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2014 poz. 817).
- Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. 2006 nr 136 poz. 964)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2013 poz. 21)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2014 poz. 1923);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. 2011 nr 227 poz. 1367).
- Oświadczenie Rządowe z dnia 16 stycznia 2009 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. 2009 Nr 27 poz. 162).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2002 roku w sprawie wykazu prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet (Dz. U. nr 114 z 1996 roku poz.545, zmiany: Dz. U. nr 127 z 2002 roku poz. 1092).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996 roku w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w kodeksie pracy (Dz. U. nr 69 z 1996 roku poz.332, zmiany: Dz. U. 1997 Nr 60 poz. 375, Dz. U. 1998 Nr 159 poz. 1057, Dz. U. 2001 Nr 37 poz. 451, Dz. U. 2001 Nr 128 poz. 1405, Dz. U. 2010 Nr 240 poz. 1611, Dz.U. 2015 poz. 457).

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: **19 lipca 2015**

Nazwa handlowa:

CEMENTY

- Rozporządzenie w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. nr 259 poz. 2173 z 2005 r.)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2011 Nr 33, poz. 166).
- Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów (nr 648/2004 z 31 marca 2004, nr 907/2006 z 20 czerwca 2006 i nr 551/2009 z dnia 25 czerwca 2009).
- Dangerous Substances Directive - Dyrektywa 2004/73/EC (29th ATP), Dyrektywa 2008/58/WE (30th ATP), Dyrektywa 2009/2/WE (31st ATP).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 listopada 2009 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla wyrobów aerozolowych (Dz.U. 2009 Nr 188 poz. 1460)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2006 Nr 137 poz. 984 z późn. zm.)

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Raport bezpieczeństwa chemicznego nie został opracowany.

Informacje zawarte w Karcie Charakterystyki nie stanowią oceny ryzyka na stanowisku pracy użytkownika, wymaganej przez przepisy bezpieczeństwa pracy. Przy stosowaniu produktu w pracy należy spełnić krajowe przepisy dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa pracy.

Sekcja 16. Inne informacje

Niniejsza karta charakterystyki została zaktualizowana zgodnie z aktualnymi przepisami i na podstawie danych uzyskanych od producenta (karta charakterystyki 23.03.2015). Zmiany dotyczą punktów 1-16.

Źródło dodatkowych informacji:

- Komisja Europejska, Wspólnotowe Centrum Badawcze, Instytut Zdrowia i Ochrony Konsumenta (EC Joint Research Centre, Institute for Health and Consumer Protection) - <http://ecb.jrc.it/>;
- ECHA - Europejska Agencja Chemikaliów (http://ec.europa.eu/echa/home_pl.html);
- Oryginalna karta charakterystyki – do wglądu w siedzibie dystrybutora;
- Przepisy wymienione w p. 15.

Produkt wyłącznie do zastosowań profesjonalnych.

Karta charakterystyki opracowana na podstawie składu, danych fizykochemicznych produktu, obowiązujących przepisów krajowych oraz posiadanej wiedzy i doświadczenia. Klasyfikacja jest ponadto zgodna z aktualnym ustawodawstwem Unii Europejskiej i jest uzupełniona o informacje pochodzące z literatury specjalistycznej i danych firmowych. Produkt ten powinien być stosowany i używany zgodnie z dobrą praktyką w przemyśle i według oficjalnych przepisów.

Informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki nie są wyczerpujące, są natomiast oparte na obecnym stanie naszej wiedzy oraz bieżących przepisach. Dane zawarte w karcie należy traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego postępowania w transporcie, dystrybucji, stosowaniu i przechowywaniu. Niniejsze dane nie stanowią gwarancji właściwości produktu, ani specyfikacji jakościowej i nie mogą być podstawą do reklamacji. Wykorzystanie podanych informacji, jak i stosowanie produktu nie jest kontrolowane przez producenta, z tego powodu producent nie bierze na siebie jakiegokolwiek odpowiedzialności za stan produktu, jego stratę lub zniszczenie podczas jego użytkowania. Każda osoba stosująca produkt do innych celów niż zalecane w karcie informacji technicznej, bez uprzedniego uzyskania pisemnej zgody producenta/dystrybutora na jego inne niż zalecane użytkowanie, stosuje go na własną odpowiedzialność i ryzyko.

Na użytkownika ciąży wyłączna odpowiedzialność za stosowanie wszystkich środków ostrożności koniecznych przy używaniu tego produktu. Należy zawsze przeczytać *Kartę Charakterystyki* oraz *Kartę Informacji Technicznej* dla danego produktu, jeśli taka jest dostępna.

Informacje zawarte w Karcie Charakterystyki mogą podlegać modyfikacji w świetle zmian w przepisach, stanie wiedzy, doświadczeniu i ciągłej polityki rozwoju. Osoba stosująca produkt jest zobowiązana do wcześniejszego zweryfikowania aktualności tej Karty przed zastosowaniem produktu.

Szkolenia

Przed przystąpieniem do pracy z produktem użytkownik powinien odbyć odpowiednie szkolenie stanowiskowe, a także zapoznać się z przepisami BHP odnośnie obchodzenia się z chemikaliami. W uzupełnieniu programów szkolenia pracowników na tematy zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska, przedsiębiorstwa są zobowiązane do zadbania o to, aby pracownicy przeczytali tę kartę charakterystyki, zrozumieli ją i potrafili zrealizować zawarte w niej wymagania.

Klauzula wyłączająca odpowiedzialność

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) nr 453/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady

Data sporządzenia: 3 marca 2005

Data aktualizacji: **19 lipca 2015**

Nazwa handlowa:

CEMENTY

Informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki opisują wymogi bezpieczeństwa naszego produktu i opierają się na dzisiejszym stanie naszej wiedzy. Nie są one zapewnieniem właściwości produktu. Odbiorca naszych produktów jest w zakresie własnej odpowiedzialności zobowiązany do przestrzegania istniejących ustaw, rozporządzeń i zbiorów przepisów – także tych, które nie zostały wymienione w niniejszej karcie charakterystyki.

Znaczenie zwrotów rodzaju zagrożenia:

H315 działa drażniąco na skórę

H317 może powodować reakcję alergiczną skóry

H318 wywołuje ciężkie uszkodzenia oczu

H335 może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

Skin Irrit. 2 Działanie żrące/drażniące na skórę, kategoria zagrożenia 2

Skin Sens. 1 Działanie uczulające na skórę, kategoria zagrożenia 1

Eye Dam. 1 Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy, kategoria zagrożenia 1

STOT SE 3 Działanie toksycznie na narządy docelowe – narażenie jednorazowe, kategoria zagrożenia 3, działanie drażniące na drogi oddechowe